

Vstupná správa

Analýza rozpočtového procesu

Obec Limbach

Obsah

Úvodná informácia	3
Dôvody vzniku vstupnej správy	3
Základné informácie o programovom rozpočtovaní	5
Fakty a čísla o meste	6
Analýza rozpočtového procesu.....	7
Analýza príjmov a výdavkov rozpočtu mesta	7
Existencia regulačného rámca.....	8
Strategický rozmer v rozpočtovom procese	10
Rozpočtový proces a zodpovednosť	14
Organizačná štruktúra	16
Záver a plán práce.....	18
Príloha 1 - zoznam odkazov na webe.....	19
Príloha 2 – kontakty na účastníkov projektu za subjekt samosprávy	20

Úvodná informácia

Dôvody vzniku vstupnej správy

Vstupná správa sa realizuje ako jeden z výstupov projektu Ministerstva financií SR s názvom *Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy* (ďalej len „projekt“).

Cieľom projektu je prostredníctvom programových štruktúr formulovaných v pilotných subjektoch úspešne implementovať programové rozpočtovanie v miestnej a regionálnej územnej samospráve pre návrhy rozpočtov na roky 2009 – 2011.

Výber pilotných subjektov samospráv podliehal kritériu rôznej veľkosti zapojených subjektov a kritériu geografickej polohy v rámci územia SR tak, aby boli výstupy projektu v budúcnosti dostupné pre ďalšie subjekty miestnej a regionálnej územnej samosprávy.

Počet pilotných subjektov zapojených do projektu predstavuje spolu v 30 subjektov samosprávy, pričom ich rozloženie je nasledovné:

Subjekt samosprávy	Počet
VÚC	3
Krajské mesto	3
Okresné mesto	13
Obec	11
Spolu	30

Jednou z obcí, ktorá bola do projektu zapojená, je aj **obec Limbach**.

Cieľom vstupnej správy je preskúmať rozpočtový proces **obce Limbach** najmä z hľadiska:

- a) príjmov a výdavkov rozpočtu v časovom rade;
- b) existencie regulačného rámca;
- c) existencie strategického rozmeru v rozpočtovom procese a jeho uplatňovania;
- d) procesu prípravy rozpočtu, realizácie rozpočtu, jeho úprav, monitorovania a hodnotenia;
- e) existencie organizačnej štruktúry úradu vo vzťahu k tvorbe programovej štruktúry a definovaniu zodpovednosti;
- f) úloh jednotlivých subjektov v rámci územnej samosprávy (útvary, rozpočtové a príspevkové organizácie, zastupiteľstvo a pod.) na rozpočtovom procese.

Vstupná správa agreguje analytické a súčasne tak slúži ako:

- i) podklad pre individuálny prístup v rámci implementácie projektu a
- ii) východiskový bod pre tvorbu záverečnej správy projektu.

Základné informácie o programovom rozpočtovaní

V posledných desaťročiach začali mnohé krajinu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj v rámci verejnej správy intenzívne využívať nástroje, ako strategické plánovanie, meranie a porovnávanie výkonnosti, riadenie či rozpočtovanie orientované na výkonnosť - na Slovensku označované ako programové rozpočtovanie.

Na úrovni ústrednej štátnej správy sa systém programového rozpočtovania v plnej miere zaviedol v roku 2004, počnúc ktorým rozpočtové kapitoly predkladajú svoje rozpočty aj v programovej štruktúre s cieľom zdôrazniť priority vlády vo forme zámerov a merateľných cieľov a tým aj prezentovať úspešnosť jednotlivých ministerstiev pri napĺňaní vládneho programu, ale aj ďalších úloh, ktoré im stanovuje napríklad národná alebo EÚ legislatíva.

Od roku 2009 sa „povinnosť“ pripravovať tzv. programové rozpočty vzťahuje aj na jednotlivé subjekty samosprávy - teda obce, mestá a vyššie územné celky. Znamená to, že rozpočty územnej samosprávy pre roky 2009-2011 už budú obsahovať údaje o zámeroch a cieľoch samospráv, čím sa podstatne zvýši informačná hodnota týchto dokumentov a súčasne sa implementujú základy pre plánovanie výdavkov v strednodobom časovom horizonte s možnosťou konfrontovať plány samosprávy so skutočnosťou, t.j. prezentovať v rozpočtoch ciele (výkonnosť samosprávy) a monitorovať ich dosahovanie.

Programové rozpočtovanie je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a alokowanie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov.

Inými slovami, programové rozpočtovanie je systém plánovania, rozpočtovania a hodnotenia, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi verejnými rozpočtovými zdrojmi (rozpočet samosprávy) a očakávanými (plánovanými) výstupmi a výsledkami realizovaných činností, ktoré sú financované z rozpočtu subjektu samosprávy. Zavedenie programového rozpočtovania na úrovni samosprávy však neznamená rušenie platnej štruktúry a obsahu rozpočtov územnej samosprávy podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Fakty a čísla o obci

Názov subjektu	Limbach
Okres	Pezinok
Kraj	Bratislavský
Počet obyvateľov	1386 ¹

---

¹ Údaje sú k 31.12.2005. Zdroj Štatistický úrad – Mestská a obecná štatistika.

Analýza rozpočtového procesu

Analýza príjmov a výdavkov rozpočtu obce

Tabuľka 1: Prehľad príjmov a výdavkov rozpočtu obce v časovom rade

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	v tis. SKK						
Príjmy spolu	15 279	15 434	36 770	20 177	23 130	23 080	25 770
Výdavky spolu	12 803	13 300	36 715	15 937	23 130	23 080	25 770
Saldo rozpočtu	2 476	2 134	55	4 240	0	0	0

Príjmy a výdavky obce Limbach sa okrem roku 2006 vyvíjali rovnomerne. Výkyv nastal v roku 2006, kedy sa z prostriedkov EÚ rekonštruoval Obecný úrad so spoločenskou sálou a knižnicou. V budúcnosti predstavitelia obce plánujú získať ďalšie zdroje z EÚ, v rozpočte sa s nimi však zatiaľ neráta.

Existencia regulačného rámca

Obec Limbach vychádza pri rozpočtovom procese len zo Zákona č. 583/2003 Z. z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy. Písomná (vlastná) regulácia rozpočtového procesu sa v obci nevyužíva.

Celý proces **prípravy a schvaľovania** rozpočtu prebieha v mesiaci november. Postupnosť je nasledovná:

- *Ekonómka* analyzuje vývoj plnenia rozpočtu v bežnom roku a na základe skutočnosti a plánovaných aktivít v roku nasledujúcim pripraví návrh rozpočtu na nasledujúci rok. Hlavnou využívanou metódou je indexácia výdavkov z minulosti a súčasnosti do budúcnosti, pričom sa zohľadňuje nárast cien a podobne.
- *Formálne a neformálne organizácie* na území obce - V rozpočte sa indexujú aj príspevky niektorým neziskovým organizáciám (napr. futbalovému oddielu, cirkvám, spolkom a pod.). Ak podajú návrh na zvýšenie a je odôvodnený, tak sa im príspevok zvýší.
- *Starosta* - V rozpočte sa zohľadňujú potreby obce na základe upozornenia starostu, ktorý počas roka zistí, čo je potrebné (napr. oprava ciest a pod.).
- *Technik* – V budúcnosti by mal podávať návrhy aj novoprijatý technik za oblasti, ktoré sú v jeho pôsobnosti.
- *Verejnosc'* – Verejnosc' by mala byť zapojená do návrhu rozpočtu prostredníctvom poslancov. Je to však skôr výnimkou ako pravidlom.
- *Zastupiteľstvo* – po vypracovaní návrhu rozpočtu sa zverejní rozpočet na priponienkovanie verejnosti a zastupiteľstvu. Je to minimálne 15 dní pred novembrovým zastupiteľstvom.
- *Pripomienky a schválenie rozpočtu* – prebieha na novembrovom zastupiteľstve – ekonómka predloží a zdôvodní rozpočet, pripomienkujú ho poslanci a pozmení na základe pripomienok. Zmeny väčšinou nebývajú zásadné. Hned' na zastupiteľstve sa rozpočet aj schváli.

Úpravy rozpočtu

Úpravy rozpočtu prebiehajú najmä na základe neočakávaných udalostí. Sú nimi najmä: riešenie havarijných stavov a oprava rozbítých komunikácií. Ak sa v novembri zistí existencia nevyužitých prostriedkov, tak sa zvyknú využiť na dofinancovanie potrebných výkonov. Úprava rozpočtu sa robí maximálne dvakrát do roka.

Sledovanie rozpočtu

Rozpočet sa sleduje štvrtročne. Štvrtročné výsledky sa predkladajú na zasadnutia mestského zastupiteľstva. V marci sa schvaľuje záverečný účet obce.

Tabuľka 2: Zhrnutie kapitoly

	áno	nie
Existencia regulačného rámca rozpočtového procesu		x
Existencia rozpočtového harmonogramu		x

Strategický rozmer v rozpočtovom procese

Jediným - v čase tvorby vstupnej správy - využiteľným materiálom pre potreby programového rozpočtovania v obci Limbach je **Volebný program 2006 – 2010 starostu obce**. V rámci neho sú zadefinované oblasti, ktoré by chcel starosta a poslanci mestského zastupiteľstva za stranu SMER-SD zlepšíť a tiež konkrétné ciele (viď text nižšie - *Existujúce ciele obce Limbach podľa Volebného programu 2006 – 2010*). Forma cieľov v materiáli však nezodpovedá kritériám metodiky MFSR, teda budú musieť byť preformulované, aby mohli byť v procese vypracovania programového rozpočtu potenciálne využité.

Obec plánuje v tomto roku vypracovať Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

Existujúce ciele obce Limbach podľa Volebného programu 2006 – 2010

Samospráva a ekonomika obce

- *Budeme dôsledne dodržiavať princíp čestnosti, ústretovosti, bezúhonnosti, spravodlivosti a objektívnosti s účasťou občanov na riadení obce a v úzkej spolupráci so spoločenskými organizáciami a podnikateľmi v obci.*
- *Efektívne a transparentne vynakladať finančné prostriedky na plnenie úloh obce.*
- *Priehľadné nakladanie s majetkom obce.*
- *Zabezpečíme minimálny finančný dopad na občanov pri vyberaní základných poplatkov: dane, stočné, odpady.*
- *Zabezpečíme efektívne využívanie priestorov v majetku obce pre všetky spoločenské organizácie, spolky a mládež vrátane priestorov zrekonštruovanej budovy OcÚ.*
- *Budeme sa pravidelne uchádzať o finančné prostriedky z EÚ na dostupné projekty realizované v Bratislavskom samosprávnom kraji.*

Výstavba, územné plánovanie, údržba ciest a doprava

- *Rekonštrukcia hlavného prívodu vodovodného potrubia z Grinavy do Limbachu v spolupráci s BVS, pre zabezpečenie dostatočného množstva vody i do nových lokalít určených v ÚP SÚ Limbach pre individuálnu bytovú výstavbu.*
- *Príprava a realizácia PD infraštruktúry i do nových lokalít v Územnom pláne obce.*
- *Zrealizovanie rozšírenia miestneho cintorínu*
- *vybudovanie informačného systému v obci – orientačné mapy na tabuliach a smerové tabuľe.*
- *Podpora rekonštrukcie a modernizácie Rodinných domov*

- *V lokalitách určených pre IBV budeme regulovať výstavbu na základe podmienok a požiadaviek obce a stavebného zákona.*
- *Rozšírenie ÚPN o nové lokality pre IBV s citlivým zvážením dopadu a prínosu pre celú obec.*
- *Pokračovanie opráv MK (miestnych komunikácií) a chodníkov ul. Raková, Potočná, Cintorínska a MACH1.*
- *Dobudovanie chodníkov, kde je to priestorovo možné – Slnečná, Vinohradnícka, Potočná.*
- *Technicky zabezpečíme obmedzenie rýchlosť na opravených a ostatných MK.*
- *Realizácia VO (verejné osvetlenie) a MR (miestny rozhlas) v lokalite MACH1, Raková, Podlesná, Mlynské pole.*
- *Rekonštrukcia pouličných NN rozvodov v preťažených lokalitách a rozvody MR.*
- *Zateplenie fasády a výmena okien na budove ZŠ, výmena strešnej krytiny a okien na budove MŠ.*
- *Budovanie cyklotrás v rámci malokarpatského regiónu a mikroregiónu Pezinsko s napojením na Podunajsko a Záhorie.*
- *Príprava vybudovania cyklochodníka vedľa štátnej cesty do Grinavy a MK do Pezinka (Fajgalská cesta).*

Životné prostredie

- *Úprava verejných priestranstiev, odstavných plôch pre autá.*
- *Oddychové zóny: pred cintorínom, pri hornej autobusovej zastávke, pri Podlesnej ulici, v športovom areáli TJ, doplnenie lavičkami a odpadkovými košmi.*
- *Budovanie detských ihrísk v parku pri hoteli Limbach a v areáli TJ.*
- *Budeme dôrazne postupovať proti zisteným pôvodcom nelegálnych skládok*
- *Zdokonalenie systému skladovania a ďalšieho nakladania s bioodpadom.*
- *Budeme klásiť dôraz na vedomie občanov k realizácii separovaného zberu jednotlivých komodít.*
- *Zabezpečíme so správcom potokov pravidelnú údržbu a opatrenia proti záplavám.*

Telovýchova, šport, agroturistika

- *Materiálne a finančne podporíme všetky družstvá v súťažiach futbalu so zameraním na mládežnícke kategórie a kolkársky oddiel.*
- *Využívanie areálu TJ pre rozvoj rekreačného športu v našej obci.*
- *Podpora aktivít pre rozvoj agroturistiky a cestovného ruchu.*
- *Podporíme otvorenie sezónnych gastro zariadení a vínnych pivníc.*

Sociálna starostlivosť

- *Podporíme opatrovateľov pri výkone ich opatrovateľskej činnosti.*
- *Pomoc pri umiestňovaní opatrovaných v sociálnych zariadeniach.*

- *Poskytneme finančnú výpomoc obyvateľom, ktorí sú v hmotnej núdzi nie vlastným zavinením, alebo boli postihnutí živelnými pohromami.*

Školstvo a kultúra

- *Materiálne i finančne podporíme odborné a záujmové krúžky v ZŠ a MŠ ako i vytváranie nových krúžkov slúžiacich na vedomostné a záujmové činnosti.*
- *Budeme organizovať a finančne sa podieľať na návšteve kultúrnych podujatí pre našich občanov.*
- *Budeme sa podieľať na organizovaní kultúrnych podujatí organizačných i cirkevnými zborami.*

Spoločenské organizácie a spoločenské aktivity

- *Obec bude nadálej materiálne a finančne podporovať všetky spoločenské organizácie a spolky, ktoré vytvárajú podmienky pre aktívnu činnosť našich občanov.*
- *Zabezpečíme a budeme sa podieľať na realizácii spoločenských stretnutí v rámci obce: Deň matiek, MDD, vatra SNP, Mesiac úcty k starším, privítanie Mikuláša, Nový rok.*
- *Uvedené aktivity budú zároveň slúžiť na zblížovanie a spoznávanie sa občanov tu dlhšie žijúcich a neskôr pristáhovaných.*

Vinohradníctvo a vinárstvo

- *Podpora možností obnovenia viníc, zabezpečenia takéhoto územia pre poľnohospodárske využitie vinice.*
- *Zabezpečíme prezentáciu vinárskeho spolku vinárov a gastronómov na veľtrhoch, výstavách a ochutnávkach v rámci Malokarpatského regiónu a mikroregiónu Pezinsko s podporou činnosti spolku pri aktivitách v obci.*
- *Podpora propagácie vinohradníctva – budovanie vinohradníckeho chodníka.*

Tabuľka 3: Zhrnutie kapitol

	áno	nie	čiastočne
Existencia strategických dokumentov			x
Existencia vízie		x	
Využiteľnosť vízie pre projekt		x	
Existencia zámerov		x	
Využiteľnosť zámerov pre projekt		x	
Existencia cieľov	x		
Využiteľnosť cieľov pre projekt			x
Existencia merateľných ukazovateľov		x	
Využiteľnosť merateľných ukazovateľov pre projekt		x	

Rozpočtový proces² a zodpovednosť

Proces prípravy rozpočtu prebieha v obci Limbach len návykovo – historicky. Obec Limbach nemá spracovaný presný rozpočtový harmonogram – rozpočtový kalendár prípravy rozpočtu, ergo nie sú explicitne definované povinnosti jednotlivých účastníkov rozpočtového procesu a ani časový plán plnenia týchto povinností. Verejnosť sa do procesu prípravy rozpočtu spravidla priamo nezapája. Nepriamo ju zastupujú poslanci.

Úlohy účastníkov rozpočtového procesu

Celú zodpovednosť za rozpočtový proces má de facto ekonómka obce. Návrh rozpočtu vytvorí v novembri, zverejni ho na pripomienkovanie a v novembri sa aj schváli obecným zastupiteľstvom.

Pri rozpočtovom procese sa zo strategických materiálov obce nevychádza. Vychádza sa len z plnenia rozpočtu v bežnom roku a ad hoc požiadaviek do budúcnosti.

Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie prebieha na mesačnej báze zisťovaním reálneho čerpania rozpočtu. Štvrtročne sa prerokúvajú správy o čerpaní rozpočtu aj na mestskom zastupiteľstve. Mimoriadne len v prípade, že nastane neplánované čerpanie a keď jedna položka (výdavok) presahuje 50 tisíc Sk.

Na konci roka sa rozpočet vyhodnocuje percentuálne. Následne sa vypracováva a schvaľuje záverečný účet obce.

---

² Rozpočtový proces = príprava rozpočtu, realizácia rozpočtu, úpravy, monitorovanie a hodnotenie.

Tabuľka 4: Zhrnutie kapitol

	áno	nie	čiastočne
Existencia zámerov, cieľov, ukazovateľov v rozpočte		x	
Uplatňovanie strategického rámca v rozpočtovom procese		x	
Existencia jasných úloh v rozpočtovom procese			x
Existencia jasných zodpovedností v rozpočtovom procese			x
Existencia jasných termínov v rozpočtovom procese		x	
Existencia monitorovania rozpočtu aj z hľadiska iného ako finančného		x	
Existencia hodnotenia rozpočtu aj z hľadiska iného ako finančného		x	

Organizačná štruktúra

Na Obecnom úrade pracujú nasledujúci zamestnanci:

Pozícia	Osoba	Zodpovednosť
Starosta	Vladimír Hrašna	Všetky kompetencie vedúceho úradu.
Ekonómka	Janka Maťusová	Účtovníctvo, personalistika, mzdy, evidencia majetku, evidencia daní z nehnuteľností (pomocná), evidencia poplatkov, štatistika, rozpočet v plnej miere.
Hlavný kontrolór	Ing. Jozef Valovič	Kontroluje v rámci právomoci kontrolóra obce.
Sekretariát	Eva Václavová	Evidencia pošty, registratúra, archív, evidencia daní z nehnuteľností (hlavná), vyberanie poplatkov, evidencia dane za psa, evidencia obyvateľstva, osvedčovanie a overovanie listín, pokladňa.
Technik	Marek Čejkovič	Odpadové hospodárstvo, Civilná ochrana, Sťažnosti, Evidencia zmlúv, Stavebné konania /sprostredkovane/, Zabezpečovanie údržby v obci, Podklady pre kataster (prevody majetku obce a pod.), všetko ostatné čo treba.

Organizácie zriadené a založené obcou

Obec nezriadila ani nezaložila žiadne organizácie s právnou subjektivitou. Všetci pracovníci, ktorí sú zamestnaní v školstve, sú zamestnancami obce. Týka sa to aj zamestnancov knižnice. Obcou teda nie sú zriadené žiadne spoločnosti, rozpočtové ani príspevkové organizácie s právnou subjektivitou. Škôlka a škola sa podieľa na tvorbe rozpočtu požiadavkami, ktoré sú nad rámec bežných výdavkov. Jedná sa väčšinou o veľkú údržbu budov, poprípade nákup zariadenia a školských pomôcok. Mnohé výdavky sú zabezpečované sponzorský (od rodičov).

Záver a plán práce

Obec Limbach je malou obcou v Bratislavskom kraji, okres Pezinok s menej ako 1,5 tisíca obyvateľov a rozpočtom viac ako 25 miliónov Sk. Z tohto dôvodu sú jej činnosti značne limitované a jej rozpočtový proces veľmi jednoduchý. Za celý rozpočtový proces zodpovedá ekonómka obce. Ostatné subjekty sa do jeho prípravy zapájajú len vo veľmi malej miere. Celá príprava rozpočtu a jeho schválenie miestnym zastupiteľstvom prebieha v mesiaci november. Nevychádza sa pritom so strategických materiálov, ale len z indexácie minuloročných výdavkov a aktuálnych či očakávaných potrieb. Možnosť využívania strategických materiálov je zatiaľ značne oklieštená, keďže existuje len volebný program starostu obce. Do septembra 2008 by však mala mať obec Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktorý sa v čase vypracovania Vstupnej správy začína pripravovať. Obec vo svojom rozpočtovaní nevyužíva prvky programového rozpočtu.

Z analýzy rozpočtového procesu obce Limbach vyplýva, že bude potrebné najmä:

- dôkladne vyškoliť zamestnancov obecného úradu v oblasti programového rozpočtovania,
- podieľať sa na vypracovaní PHSR mesta, aby obsahoval prvky potrebné pre programový rozpočet a tie boli v súlade s metodikou MFSR,
- zistiť presný účel výdavkov v rozpočte a na základe neho vytvoriť programovú štruktúru,
- zostaviť transparentný harmonogram tvorby rozpočtu, aby sa do neho mohla zapojiť aj verejnosť,
- exaktne zadefinovať povinnosti pracovníkov Obecného úradu, členov miestneho zastupiteľstva, orgánov a organizácií v obci pri spolupráci na rozpočtovom procese.
- zabezpečovať ďalšie podporné výstupy a činnosti potrebné k vyškoleniu zamestnancov Obecného úradu, aby boli schopní v ďalších rokoch sami vypracovať rozpočet v programovej podobe.

Príloha 1 - zoznam odkazov na webe

Stránka obce:

www.obec-limbach.sk

Príloha 2 – kontakty na účastníkov projektu za subjekt samosprávy

Útvar	Vedúci útvaru	Telefón	Mobil	Email
Starosta	Vladimír Hrašna	033 / 6477 221	0903 420 118	starosta@obec-limbach.sk
Ekonómka	Janka Maťusová	033 / 6477 242		limbach@post.sk janka.matusova@centrum.sk
Hlavný kontrolór obce	Ing. Jozef Valovič		0903 401 955	
Sekretariát	Eva Václavová	033 / 6477 221		
Technik	Marek Čajkovič	033 / 6400 669		

Stenglconsulting (spracovateľ PHSR) – roman.kuchar@stengl.sk, 02 /555 71 915, 0905 275 848